

دانشگاه صنعتی شیراز

دانشکده برق و الکترونیک گروه قدرت

پایان نامه کارشناسی ارشد

در رشته برق گرایش قدرت و سیستم های انرژی

عنوان پایان نامه

تاثیر انرژی های نو و تجدید پذیر بر تجدید آرایش در شبکه توزیع

بوسیله:

عبدالخالق توانی

استاد راهنما:

دکتر طاهر نیکنام

مرداد ماه ۱۳۹۰

طريق الابدان

به نام خدا

تأثیر انرژی های نو و تجدید پذیر بر تجدید آرایش در شبکه توزیع

به وسیله ی:

عبدالخالق توانی

پایان نامه

ارائه شده به تحصیلات تکمیلی دانشگاه به عنوان بخشی از فعالیت های تحصیلی لازم برای اخذ درجه
کارشناسی ارشد

در رشته

مهندسی برق-قدرت

از دانشگاه صنعتی شیراز

شیراز

جمهوری اسلامی ایران

ارزیابی شده توسط کمیته پایان نامه با درجه:

استاد راهنما

دکتر نیکنام

(رئیس کمیته)

استاد داور

دکتر گیتی زاده

استاد داور

دکتر روستا

مدیر امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه:

حق چاپ محفوظ و مخصوص به دانشگاه صنعتی شیراز است.

تقدیم به

پدر و مادر عزیزم

و

برادران و خواهر گرامیم

که هیچ کدام از موفقیت های زندگی ام بدون حمایت، تشویق و عشق بی پایان شان ممکن نبود

سپاسگزاری

”من لم یشکر المخلوق لم یشکر الخالق“

اکنون که به فضل الهی این رساله به پایان رسیده است بر خود فرض می‌دانم که از زحمات بزرگوارانه و راهنمایی‌های استادانه

جناب آقای دکتر مکی‌نام شکر‌نایم که در همه حال بار راهنمایی‌هایشان حامی من بودند.

همچنین از زحمات تمامی اساتید دانشگاه صنعتی شیراز به خصوص جناب آقایان دکتر علیرضا روستا، دکتر محمد نیری پور، دکتر محسن کیتی زاده، دکتر

جمشید آقایی، دکتر محمد مراد و دکتر محمد شادادینی که اینجانب را در امر تحصیل راهنمایی کردند، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

چکیده:

عنوان پایان نامه

تاثیر انرژی های نو و تجدید پذیر بر تجدید آرایش در شبکه توزیع

به وسیله ی:

عبدالخالق توانی

منظور از تجدید آرایش^۱ بستن و باز کردن کلیدها در سیستم توزیع قدرت برای تغییر در توپولوژی شبکه و به دنبال آن تغییر جهت سیلان توان است. در شبکه های توزیع تجدید آرایش شبکه به منظور کاهش تلفات، افزایش قابلیت اطمینان شبکه و بهبود کیفیت توان در شبکه و... انجام می گردد. امروزه در نتیجه پیشرفت تکنولوژی و مشوق های دولتی برای استفاده از انرژی سبز و همچنین مسایل زیست محیطی، باعث رشد فزاینده در استفاده از انرژی های تجدید پذیر شده است. همه این عوامل موجب شده است که استفاده از انرژی های تجدید پذیر به خصوص انرژی های بادی و سلولهای خورشیدی به طور وسیعی توسط شرکتهای توزیع مورد استفاده قرار بگیرد. در این پایان نامه از آنجا که یک سیستم قدرت واقعی توان های تولید شده توسط نیروگاه ها و همچنین توان مصرف شده توسط مراکز تجاری، صنعتی و خانگی یک مقدار ثابت نبوده و دارای نوساناتی میباشد و علاوه بر این توان خروجی در توربین های بادی و سلول های خورشیدی به خاطر تغییرات باد و تغییرات میزان تابش خورشید مقداری متغیر میباشد لذا رهاورد پخش بار قطعی^۲ (DLF) کافی نبوده و نتایج حاصل از آن برای یک سیستم قدرت مدرن غیر واقعی می باشد. برای این منظور در این پایان نامه برای نزدیکتر شدن نتایج بررسی ها با سیستم قدرت واقعی می بایست مساله را بصورت آماری یا فازی حل کرد که در این پایان نامه در روش فازی مقادیر تولید و مصرف بار بصورت متغیر کنترلی در مساله وارد شده و از یک الگوریتم ترکیبی^۳ FAMPSO برای حل مساله بهینه سازی استفاده شده است. و در روش آماری از یک روش پخش بار آماری (Point Estimate Method) برای در نظر گرفتن عدم قطعیت لحاظ شده است، و از یک الگوریتم تکاملی^۴ IHBMO برای حل مساله استفاده شده است. در دو حالت بالا از آنجا که اهداف یک مساله تجدید آرایش متفاوت میباشد، اهداف در ابتدا فازی شده و از یک روش حل فازی (max-min) برای حل مساله چند هدفه استفاده شده است. در نهایت نتایج ناشی از روش ارایه شده با نتایج بدست آمده از روش های دیگر بر روی دو سیستم تست IEEE مقایسه و ارزیابی شده است.

کلمات کلیدی:

تجدید آرایش، الگوریتم بهینه سازی FAMPSO&IHBMO، انرژی های تجدید پذیر، عدم قطعیت

^۱ Distribution Feeder Reconfiguration

^۲ Deterministic Load Flow

^۳ Fuzzy Adaptive Modify Particle Swarm Optimization

^۴ Improved Honey Bee Mating Optimization

فهرست مطالب:

عنوان:

تأثیر انرژی های نو و تجدید پذیر بر تجدید آرایش در شبکه توزیع

فصل اول: مقدمه

صفحه

- ۱- مفهوم تجدید آرایش ۲
- ۱-۱- مروری بر روشهای بکار رفته در حل مساله تجدید آرایش در شبکه های توزیع ۲
- روش های ابتکاری شهودی ۲
- ۱-۱-۲- روش های تحلیلی - ریاضی ۳
- ۱-۱-۳- روش های استفاده از استنتاج فازی ۳
- ۱-۱-۴- روش های استفاده از الگوریتم تکاملی ۴
- ۱-۱-۵- روش های استفاده از شبکه عصبی ۵
- ۲-۱- تجدید آرایش با در نظر گرفتن انرژی های تجدید پذیر ۶
- ۳-۱- تاثیر عدم قطعیت بار بر روی مساله تجدید آرایش ۷
- ۴-۱- ضرورت احتیاج به تحقیق ۷
- ۵-۱- اهداف پایان نامه ۷
- ۶-۱- ساختار پایان نامه ۸

۲- فصل دوم: مساله تجدید آرایش

- ۱-۲- آشنایی با موضوع تجدید آرایش ۱۰
- ۲-۲- جمع بندی روش های موجود در حل مساله تجدید آرایش ۱۱
- ۳-۲- پخش بار ۱۲
- ۴-۲- توابع هدف در مساله تجدید آرایش ۱۴
- ۴-۲-۱- حداقل سازی تلفات ۱۴
- ۴-۲-۲- مینیمم سازی میزان انحراف ولتاژ از مقدار نامی ۱۵

- ۱۶-۵-۲- قیود مساوی و نامساوی در مساله تجدید آرایش.....
- ۱۶-۱-۵-۲- محدودیت خطوط توزیع.....
- ۱۶-۲-۵-۲- محدودیت مربوط به توان عبوری از خطوط.....
- ۱۷-۳-۵-۲- محدودیت ولتاژ باس ها.....
- ۱۷-۴-۵-۲- ساختار شعاعی شبکه.....

۳= فصل سوم : انرژی های تجدید پذیر

- ۱۹-۱-۳- مقدمه ای بر انرژی های تجدید پذیر.....
- ۲۰-۲-۳- ضرورت احتیاج به تحقیق در ارتباط با انرژی های تجدید پذیر.....
- ۲۰-۳-۳- توربین بادی.....
- ۲۲-۴-۳- سلول های خورشیدی.....
- ۲۴-۵-۳- مدل سازی انرژی های تجدید پذیر.....

۴- فصل چهارم : روش های بهینه سازی

- ۲۷-مقدمه.....
- ۲۷-۱-۴- شرح مساله بهینه سازی.....
- ۲۹-۲-۴- الگوریتم PSO.....
- ۲۹-۱-۲-۴- الگوریتم گسسته بهینه سازی گروه ذرات DPSO.....
- ۳۰-۲-۲-۴- الگوریتم باینری بهینه سازی گروه ذرات BPSO.....
- ۳۰-۳-۴- الگوریتم اصلاح شده (PSO) FAMPSO.....
- ۳۰-۱-۳-۴- تنظیم ضرایب وزنی.....
- ۳۱-۲-۳-۴- سیستم استنباط وزنی.....

۳۳تنظیم ضرایب یادگیری.....۳-۳-۴
۳۳ترکیب الگوریتم PSO با جهش.....۴-۳-۴
۳۳عملگر جهش.....۱-۴-۳-۴
۳۳عملگر تقاطع.....۲-۴-۳-۴
۳۳مقایسه و انتخاب.....۳-۴-۳-۴
۳۴الگوریتم زنبور عسل.....۴-۴
۳۵الگوریتم توسعه یافته زنبور عسل.....۱-۴-۴

۵- فصل پنجم : مدلسازی عدم قطعیت بار

۳۷مقدمه.....۳۷
۳۷۱-۵- تعریف عدم قطعیت.....۳۷
۳۷۲-۵- بررسی عدم قطعیت بار.....۳۷
۳۷۳-۵- نمایش فازی برای در نظر گرفتن عدم قطعیت در سیستم قدرت.....۳۷
۳۹۴-۵- نمایش آماری برای در نظر گرفتن عدم قطعیت در سیستم قدرت.....۳۹
۳۹۱-۴-۵- شبیه سازی مونت کارلو(Monte Carlo).....۳۹
۳۹۲-۴-۵- روش تولید سناریو(Scenario Generation).....۳۹
۴۱۳-۴-۵- روش های تحلیلی.....۴۱
۴۱۱-۳-۴-۵- روش(Point Estimate Method).....۴۱

۶- فصل ششم : بررسی تاثیر عدم قطعیت بار بر روی مساله DFR به روش فازی

۴۵۱-۶- مقدمه.....۴۵
----	------------------------

۴۵	۲-۶- بهینه سازی مسایل چند هدفه
۴۵	۱-۲-۶- تابع عضویت تلفات
۴۶	۲-۲-۶- تابع عضویت انحراف ولتاژ
۴۶	۳-۲-۶- تابع عضویت بار اکتیو و راکتیو
۴۷	۳-۶- روش حل فازی
۴۷	۱-۳-۶- حل بهینه سازی فازی
۴۸	۴-۶- پیاده سازی الگوریتم FAMPSO بر روی مساله DFR
۵۰	۵-۶- نتایج شبیه سازی و مقایسه آنها
۵۰	۱-۵-۶- مشخصات شبکه توزیع اول
۵۳	۲-۵-۶- مشخصات شبکه توزیع دوم

۷- فصل هفتم : بررسی تاثیر عدم قطعیت بار بر روی مساله DFR با روش آماری

۵۷	مقدمه
۵۷	۱-۷- پیاده سازی الگوریتم IHBMO بر روی مساله DFR
۵۹	۲-۷- موقعیت انرژی های تجدید پذیر و نوع آنها
۶۱	۳-۷- نتایج شبیه سازی
۶۱	۱-۳-۷- شبکه توزیع اول
۶۴	۲-۳-۷- شبکه توزیع دوم

۸- فصل هشتم : نتیجه گیری و پیشنهادات جهت ادامه کار

۶۹	۱-۸- نتیجه گیری
۶۹	۲-۸- پیشنهادات جهت ادامه کار

فهرست نشانه های اختصاری

ولتاژ باس i	V_i
وضعیت سویچ	Tie
شماره سویچ	Sw
تعداد سویچ های باز	N_{Tie}
مقاومت شاخه i	R_i
جریان شاخه i	I_i
مقدار ولتاژ منیمم باس	V_{min}
مقدار ولتاژ ماکزیمم باس	V_{max}
تعداد توابع هدف	n
تعداد قیود نامساوی و مساوی	M
اندازه ادمیتانس شاخه بین دو باس i و j	Y_{ij}
تعداد باس ها	N_{bus}
عدد تصادفی بین صفر و یک	β
بهترین تجربه جمعی	P_{best}
بهترین تجربه شخصی	G_{best}
بردار متغیرهای کنترلی	X
اعداد تصادفی به بعد n بین صفر و یک	$rand(1, n)$
ثابت جهش	β
بردارهای تصادفی انتخابی از جمعیت	X_{z1}, X_{z2}, X_{z3}
بردار جهش	X_{mut}
ثابت تقاطع	$crossover$
ضریب وزنی	ω
ضرایب یادگیری	c_2, c_1
بدترین تجربه های بدست آمده	P_{bad}
ضریب وزنی ماکزیمم	ω_{max}
ضریب وزنی مینیمم	ω_{min}

ماکزیمم تکرار	$Iter_{max}$
شمارنده تکرار	$Iter$
بهترین جواب بدست آمده در هر مرحله اجرا	FV
بهترین جواب موردنظر	FV_{max}
بدترین جواب موردنظر	FV_{min}
تصحیح در ضریب وزنی	$\Delta\omega$
شماره تکرار جاری	k
i امین بردار جهش ساخته شده در تکرار K ام	$X_{mut,i}^k$
درایه i ام بردار جهش ساخته شده در تکرار K ام	$x_{mut,i}^k$
درایه i ام بردار ذرات در تکرار K ام	$x_{swarm,i}^k$
درایه i ام بردار جدید ساخته شده در تکرار K ام	$x_{new,i}^k$
عدد تصادفی بین ۰ و ۱	$rand(.), rand1(.), rand2(.)$
تعداد اعضا (ذرات)	N_{swarm}
محدوده مینیمم و ماکزیمم توابع هدف	f_{max}, f_{min}

فهرست نماد های اختصاری

PSO	Particle Swarm Optimization
FAMPSO	Fuzzy Adaptive Modified PSO
DFR	Distribution Feeder Reconfiguration
DG	Distributed Generation
HBMO	Improved Honey Bee Mating Optimization
PLF	Probabilistic Load Flow
MC	Monte Carlo
PEM	Point Estimate Method
PDF	Probability Density Function

فهرست جدول‌ها:

عنوان و شماره:

- جدول ۴-۱: قواعد فازی به منظور تصحیح ضرایب وزنی..... ۳۲
- جدول ۶-۱: نتایج شبیه سازی با استفاده از روش های مختلف برای شبکه توزیع اول..... ۵۱
- جدول ۶-۲: نتایج الگوریتم های مختلف برای شبکه توزیع اول بدون در نظر گرفتن عدم قطعیت..... ۵۱
- جدول ۶-۳: نتایج الگوریتم های مختلف برای شبکه توزیع اول با در نظر گرفتن عدم قطعیت..... ۵۲
- جدول ۶-۴ : نتایج شبیه سازی با استفاده از روش های مختلف برای شبکه توزیع دوم..... ۵۴
- جدول ۶-۵: نتایج الگوریتم های مختلف برای شبکه توزیع دوم بدون در نظر گرفتن عدم قطعیت..... ۵۴
- جدول ۶-۶: نتایج الگوریتم های مختلف برای شبکه توزیع اول با در نظر گرفتن عدم قطعیت..... ۵۴
- جدول ۷-۱: مشخصات انرژی نو مورد استفاده در شبکه اول..... ۶۰
- جدول ۷-۲: مشخصات انرژی نو مورد استفاده در شبکه دوم..... ۶۱
- جدول ۷-۳: نتایج الگوریتم IHBMO با در نظر گرفتن عدم قطعیت در شبکه اول..... ۶۲
- جدول ۷-۴: نتایج الگوریتم IHBMO با در نظر گرفتن عدم قطعیت در شبکه دوم..... ۶۵

فهرست شکل‌ها:

عنوان:

- شکل ۱-۱: فلوچارت تقریبی حل مساله تجدید آرایش ۶
- شکل ۱-۲: یک شبکه توزیع با سه فیدر ۱۰
- شکل ۱-۳: شمای کلی یک توربین بادی ۲۱
- شکل ۲-۳: شمای کلی یک سیستم خورشیدی ۲۳
- شکل ۳-۳: مدار معادل تولیدات پراکنده ۲۵
- شکل ۱-۴: تابع عضویت برای ورودی و خروجی سیستم فازی ۳۲
- شکل ۱-۵: تابع چگالی احتمال نرمال ۳۸
- شکل ۲-۵: نمونه ای از تابع توزیع نرمال و خطای پیش بینی بار و نحوه گسسته سازی آن ۴۰
- شکل ۳-۵: نحوه استفاده از یک چرخ رولت بار تصادفی برای یک سناریو ۴۱
- شکل ۴-۵: روش محاسباتی پخش بار آماری ۴۳
- شکل ۱-۶: تابع عضویت کاهش تلفات و انحراف ولتاژ ۴۶
- شکل ۲-۶: تابع عضویت تولید و مصرف بار ۴۶
- شکل ۳-۶: فلوچارت مربوط به پیاده سازی الگوریتم FAMPSO بر روی مساله DFR ۴۹
- شکل ۴-۶: دیاگرام شبکه توزیع اول ۵۰
- شکل ۵-۶: مقایسه مقدار برآزندگی که از روش های FAMPSO و PSO بدست آمده است ۵۲
- شکل ۶-۶: دیاگرام شبکه توزیع اول ۵۳
- شکل ۷-۶: فلوچارت مربوط به پیاده سازی الگوریتم FAMPSO بر روی مساله DFR ۵۵
- شکل ۱-۷: دیاگرام شبکه توزیع اول با انرژی نو ۶۰
- شکل ۲-۷: دیاگرام شبکه توزیع دوم با انرژی نو ۶۱

- شکل ۳-۷: مقایسه تلفات توان با در نظر گرفتن عدم قطعیت ۶۲
- شکل ۴-۷: مقایسه انحراف ولتاژ با در نظر گرفتن عدم قطعیت ۶۲
- شکل ۵-۷: مقایسه مقدار برازندگی با در نظر گرفتن عدم قطعیت ۶۳
- شکل ۶-۷: بهبود پروفایل ولتاژ در حالت افزایش انرژی نو ۶۳
- شکل ۷-۷: انحراف معیار پروفایل ولتاژ برای سه دوره زمانی ۶۴
- شکل ۸-۷: تابع چگالی احتمال باس های ۴ و ۳۲ ۶۴
- شکل ۹-۷: مقایسه تلفات توان با در نظر گرفتن عدم قطعیت ۶۵
- شکل ۱۰-۷: مقایسه انحراف ولتاژ با در نظر گرفتن عدم قطعیت ۶۵
- شکل ۱۱-۷: مقایسه مقدار برازندگی با در نظر گرفتن عدم قطعیت ۶۶
- شکل ۱۲-۷: بهبود پروفایل ولتاژ در حالت افزایش انرژی نو ۶۶
- شکل ۱۳-۷: انحراف معیار پروفایل ولتاژ برای سه دوره زمانی ۶۷
- شکل ۱۴-۷: تابع چگالی احتمال باس های ۴ و ۳۲ ۶۷

فصل اول

مقدمه

۱- مفهوم تجدید آرایش

در سالهای اخیر با پیشرفتهای بعمل آمده در تکنولوژی پردازش داده و ارسال اطلاعات، شرکتهای توزیع هر چه بیشتر علاقمند به استفاده از سیستم اتوماسیون توزیع شده‌اند. تجدید آرایش شبکه توزیع یکی از کاربردهای بسیار موثر اتوماسیون و از مهم ترین توابع آن می‌باشد که ورودی آن وضعیت بارها و وضعیت موجود کلیدها اعم از خطوط ارتباطی (رینگ باز) و سکشنالایزرها بوده و خروجی آن وضعیت جدید کلیدهای مذکور می باشد، به نحوی که اهداف مورد نظر بدست آید. به عمل بستن و باز کردن کلیدها در سیستم توزیع قدرت برای تغییر در توپولوژی شبکه و به دنبال آن تغییر جهت سیلان توان، تجدید آرایش گفته میشود. بطور کلی تجدید آرایش در فیدرهای توزیع بصورت اجباری با هدف تغییر سیلان توان به هنگام وقوع خطا در شبکه و یا بصورت اختیاری با اهدافی چون کاهش تلفات افزایش قابلیت اطمینان شبکه و بهبود کیفیت توان در شبکه و ... صورت می گیرد. [۱].

۱-۱- مروری بر روشهای بکار رفته در حل مساله تجدید آرایش در شبکه های توزیع

اولین بار بحث تجدید آرایش توسط Merlin و Back در سال ۱۹۷۵ مطرح گردید [۲]. آنها این مسئله را با روش branch and bound حل نمودند. ولی این روش دو مشکل داشت. اولاً همگرایی حل مسئله تضمین نمی شد و ثانیاً حجم محاسبات برای شبکه واقعی به شدت زیاد بود. در این روش، بارها اکتیو فرض شده و با منبع جریان ثابت مدل گردیده و از زاویه بین ولتاژها صرف نظر شده بود. همچنین هیچ نوع قیدی از دیدگاه بهره برداری لحاظ نشده و برای حل پخش بار از پخش بار DC استفاده شده بود. در جهت حل این مشکلات روشهای گوناگونی طرح شده است. بطور کلی می توان روشهای حل مسئله تجدید آرایش را به صورت زیر دسته بندی نمود:

الف- روشهای ابتکاری شهودی

ب- روشهای تحلیلی ریاضی

ه- استفاده از روش های مبتنی بر استنتاج فازی

و- استفاده از روش های تکاملی

ز- استفاده از شبکه های عصبی

۱-۱-۱- روشهای ابتکاری شهودی

در این روش که ابتدا توسط Civanlar ارائه گردید [۳]، هر گاه که یک کلید "در حالت عادی باز" بسته شود بدنبال آن یک کلید "در حالت عادی بسته" باز می شود تا شکل شعاعی شبکه حفظ شود. خروج